

VLISSINGSCHÉ

Woensdag

COURANT

22 December.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a. 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbedelendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.50 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. getreft voor iedere plaatsing. Brieven franco.

NIEUWSTIJDIGEN.

DUITSCHLAND:

FRANKFORT, den 14. December. Te Potsdam is zekere *Petersen*, die gedurende 10 jaren aldaar onbesproken geleefd heeft, gearresteerd, dewijl hij toeval ontdekt is, dat hij zich vroeger aan een moord heeft schuldig gemaakt.

Men meldt uit Weenen van den 10 December. *The Malta Chronicle* van den 14. November meldt, dat, toen de Koning van Napels op zijn togt van Sicilië naar Napels, den 26. October, door eenen zwaren storm werd overvallen, hij in een gebed de belofte deed, dat, als hij het land bereiken zou, hij, tot dank van zijne wonderbare redding, een kerk zou laten bouwen. Er zijn ook dadelijk bevelen tot bouw van een kerk gegeven.

FRANKRIJK.

PARIS, den 16. December. Volgens het *Journal des Débats*, heeft *Dufour*, de laatste gearresteerde der mede-beschuldigen van *Quenisset*, zich in den nacht tusschen eergisteren en gisteren van het leven pogen te berooven. Hij had, tijdens hij gevat werd, al de snuif, welke zijne snuifdoos bevatte, weten te verbergen. Gedurende den nacht heeft hij die gansche hoeveelheid ingeslokt, om zich te vergewen. Gopeeskundige hulp, welke hem, zoodra zijn toestand ontdekt werd, toegebragt geworden is, heeft zijn ontwerp doen mislukken; hij heeft verschrikkelijke braken moeten doorstaan en is gisteren in zieken toestand voor het hof gebragt. Heden morgen moet *Dufour*, ten gevolge van zijne poging, een zenuwtueval gehad hebben, dat verscheiden uren geduurd heeft.

Wij vernemen (zegt te dezer gelegenheid een brief) dat gisteravond de heeren *Paquier*, *Hebert* en *Bonely* zich naar het gevangenis-kamerij van *Dufour* begeven hebben, met oogmerk om hem op nieuw te ondervragen en, zoo mogelijk, eeuwige aangiften van hem te erlangen. Uit de halve bekentenis, welke hij heeft laten ontspreken, schijnt het blijkbaar, dat *Dufour* meer weet dan *Quenisset*. Zijn door zijn poging tot zelfsmoord verzwakt gestel heeft hem er bijna toegebragt, om de namen van de hoofden der zamenzwering te melden, en men schijnt de hoop te voeden, dat hij ten lange laatste zijne bekentissen volledig maken zal.

In de omstreken van Angers bevindt zich een kind van twee jaren, hebbende vader, moeder, twee grootvaders, twee grootmoeders, eenen overgrootvader en twee overgrootmoeders. Al de jaren dezer familie van negen personen te zamengesteld, bedragen, die van het kind er onder begrepen, een getal van 530 jaren.

Charles Masset, oud 33 jaar, geboren te Bar le Duc, onlangs in dienst bij het algemeen commissariaat van politie te Algiers, en te Toulon den 3 dezer terug gekomen, schijnt onderhevig te zijn aan eene soort van rees, dat hij altijd het voorwerp is van de vervolging, van al degenen die hem naderen; hij was op den grooten weg van Toulon naar Marseille, in den nacht van den 4 op den 4 dezer, in de diligence van Avon, met *Ponthonier*, een paardenkooper te Guers, en den luitenant *Luzan*. Te Cuges kofij gedronken hebbende, gaan zij weder in de diligence, maar *Masset* zet zich in het hoofd dat men hem vergiftigd heeft. De officier is ingeslapen; *Ponthonier* neemt een snuifje en biedt ook dit aan *Masset*; deze, overtuigd dat snuif een zeker tegengift is, neemt eene goede hoeveelheid, welke hij inslikt. De ongelukkige *Ponthonier* ziet *Masset* zoer verwondert aan, maar deze met eenen dolk gewapend, steekt hem in de zijde, en snijdt den grooten hartader af, de luitenant wordt met schrik wakker, en ziet *Masset* gereed om ook hem te treffen; hij werpt zich op hem, en ontvangt een lichte wonde aan den slaap van het hoofd, het geroep tot den koetsier stil houden, deze opent het portier,

en *Masset* ontvlugt; maar is dienzelfden nacht door twee gendarmes aangehouden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17. December. Op den ijzeren spoorweg van Gend is een landman uit Waeregem, die de onvoorzichtigheid of roekeloosheid had, den weg over te gaan terwijl een locomotief naderde, onder dezelven verpletterd.

Uit Kortrijk schrijft men van den 17. dezer, dat in de gemeente van Bissegheem eene boerderij van den heer *Verheust* eene prooi der vlammen is geworden. Daarbij zijn verbrand de oogst van 60 hectaren land, 21 koeijen, 4 fraaije paarden, 3 varkens, 2 kalveren, enz. Dezen brand was verschrikkelijk. Men schrijft denzelfden aan kwaadwilligheid toe.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 17 December. Door een Amsterdamsch blad is voor eenige dagen vermeld geworden, dat, ten gevolge van de onophoudelijke regens en westelijke winden, een gedeelte der stad Amsterdam onder water geloopt was, zoo dat men b. v. op het Rokin met schuitjes voer. Ziende dat dit berigt door de meeste binnenlandsche bladen wordt overgenomen, vermeen men hetzelve in zoo ver te moeten herstellen, dat, wel is waar hier te Amsterdam in vele huizen, die anders, ook bij hoog water, zelden last daarvan hebben, het water in de niet genoegzaam verzorgde kelders of keukens gedrongen is, en dat de toestand van het rondom de stad liggende land al te ongelukkig is; maar dat, ofschoon het water op de lage gedeelten van het Rokin, zoo als daar meermalen gebeurt, op de straat en tot aan den rand der huizen heeft gestaan, de diepte daarvan zoo gering is geweest, dat het eene volstrekte onmogelijkheid geweest zou zijn, ook met het kleinste schuitje daarin te varen, daar zelfs een plank van eenige dikte er niet zou kunnen drijven. De redactie der *Amst. Courant*, van haar bureau het uitzicht hebbende op het allerlaagste gedeelte van het Rokin, kan zulks uit eigen overtuiging bevestigen. (Amst. C.)

ROTTERDAM, den 17 December. Het vaststellen der rigting voor den aanleg van den ijzeren spoorweg tusschen 's Gravenhage en Rotterdam, in verband tot de bereids aangenomen strekking voor het gedeelte van dien weg tusschen Leiden en 's Gravenhage, zal, naar men vernemen, de onderneming, aan welke de uitvoering dier werken is opgedragen, veroorloven om aan het leggen der baan tusschen beide laatstgenoemde steden reeds spoedig de hand te slaan en dit werk met kracht door te zetten, zoodat men mag verwachten dat met den aanvang van 1843 de weg tusschen Amsterdam en 's Gravenhage geheel rijbaar zal zijn. Onder de kunstwerken in het voorschreven en gedeelte behoort onder anderen eene kapitale brug over den Rijn, in de nabijheid van de herberg de Vink, waarvan de besteding binnen korte dagen zal worden aangekondigd. Wat het gedeelte tusschen 's Gravenhage en Rotterdam betreft, vernemen men nu stellig, dat het station voor de laatste stad zal worden gevestigd in de nabijheid van de stads-herberg de Romein; dat voor Schiedam nabij die stad, ter zijde van den straatweg naar Overschie, en dat voor Delft vlak aan de Waterslootsepoort, in plaats van op eenigen afstand daarvan, gelijk primitief was ontworpen.

Het heft Z. M. behaagd, in hoedanigheid van vice-superior der Hollandsche zending, te erkennen Mgr. *Innocentius Ferrieri*, kanselier van Z. Heil. Paus *Gregorius XVI*, en zaakgelastigde van den Heiligen Stoel bij het hof der Nederlaeden, en zulks ter vervanging van Mgr. *Franciscus Cappaccini*, tot andere betrekkingen geroepen.

Met den 21. dezer maand zijn op Zr. Ms. korvet *Castor*, liggende aan het Nieuwe Diep, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *Shongen*, en bestemd naar

de West-Indiën, geplaatst de luitenant ter zee der 1e klasse *G. M. Buschman*, de luitenant ter zee der 2e klasse *J. J. Wichers* en de adelborst der 1e klasse *J. C. van de Krussse Pilaar*.

De Heer van der Ven, beeldhouwer, die bij den grooten wedstrijd, in 1820 gehouden, bekroond is, en die te Rome, in zijn vak, in hoog aanzien staat, heeft thans in het paleis der schoone kunsten, aan den Bosch-kant te 's Hage een kunstgewrocht ten toon gesteld, dat in België de bewondering van alle kenners had opgewekt. Dat werk stelt voor: *Eva*, op het oogenblik dat een kwade geest haar de verbodene vrucht aanbiedt. Het stuk wordt dagelijks, des Zondags uitgezonderd, en wel tot den 27. dezer tegen 25 centen entreegeld, ten behoeve van de armen diers stad, ter bezigtiging aangeboden.

Men meldt dat het Kon. Ned. instituut voornemens is een tijdschrift uit te geven, waarin opvolgend kennis zal gegeven worden van de werkzaamheden van iedere klasse; een voornemen in meer dan een opzigt voor den letter- en kunststroem van Nederland van hoog gewigt.

Men vernemen, dat het korps koninklijke mareschaussee gesteld is onder het algemeen toezigt van den generaal-majoor graaf *Dumonceau*, kommanderende de tweede brigade kavallerie.

Volgens den dezer dagen uitgekomen *Studenten-Almanak* voor het jaar 1842 blijkt, dat in de rol der Leidsche akademie thans 637 studenten zijn ingeschreven, van welke 506 werkelijk zich aan die hoogeschool bevinden.

Uit eene opgave in den *Utrechtschen volks-almanak* voor 1842 blijkt, dat aan die Hoogeschool zijn ingeschreven 469 studenten.

De Groningsche Hoogeschool telde dit jaar 287 studenten.

Te Groningen ziet eene Nederduitsehe vertaling het licht van het *Leben Jesu*, des vermaarden Dr. *D. F. Strauss*. Hoezeer de geest van dit werk ook lijnrecht andruipe tegen het gevoelen en de leer van alle kerkgenootschappen der Christenen, zoo trekt het toch de aandacht in eene hooge mate, en zonder in deze uitgaaf juist veel heil te zien, deelen wij echter geenszins 's vrees dier zwakken, welke van dezen hevigen aanval voor het behoud der waarheid vreezen. Wat inderdaad waarheid is zal tegen alle drogredenen, hoe fijn ook gesponnen, hoe verleidelijk ook voorgesteld, eeuwig bestand zijn. (K. C.)

MAASTRICHT, den 14. December. Omtrent de overstroming der Maas te Maasbacht (niet te Maasbree, zoo als verkeerdelijk gemeld was,) hebben wij het volgende vernomen:

Bijna ware de gemeente Maasbacht voorleden week door de Maas verzwolgen geworden; dank zij echter de tegenwoordigheid van geest en de opoffering des opzieners van den Waterstaat *G. Sraatman*, die veel heeft toegebragt ter vermindering dezer ramp. Reeds had de rivier zich door de gemeente een nieuw bed gevormd, van 130 el lengte, 30 el breedte en 8 el diepte, en was reeds zoo ver gevorderd, dat er weinige oogenblikken meer noodig waren, om de eerste huizen en de kerk door het water te zien verzwelgen, toen gemelde opziener een laatste middel beproefde en zijn leven waagde.

Door middel van eenen voorraad materialen, toebehorende aan de aannemer, welke zich gelukkig daar gereed bevonden, nam de genoemde opziener het besluit, om tegen den oever een bleiswerk te laten zinken, waardoor het hem gelukte de verdere uitwaaelingen der rivier voor het oogenblik tegen te houden. Gedurende dit werk, op woedende golven en op eene diepte van ten minste 8 el aangelegd, verkeerde de opziener in het grootste gevaar; hij had een steilen oever voor zich, ter hoogte van 6 à 8 Ned. el, van welke zich onophoudelijk groote massa's aarde losscheurden, zoodat hij in een oogenblik daaronder konde bezwijken en in het water verzwolgen worden: zijne pogingen zijn met den gelukkigsten uitslag bekroond en hij is er in geslaagd, om voor het oogenblik grootere

officieren te voorkomen. Zulke daden zijn waardig algemeen te worden bekend gemaakt; zij vereenen hem, die ze bedreef, en doen hem aanspraak maken op de dankbaarheid dergenen, die hij alzoo van een gewissen ondergang bevrijdde.

De burgemeester der gemeente heeft geen oogenblik de plaats des gevaars verlaten. De verslagenheid was algemeen; Mgr. de bisschop van Roermonde, de gedelegeerde van den distrikt-kommissaris van Roermonde, als ook de waarnemende Hoofd-Ingenieur van het Hertogdom en de heer Inspecteur *Goedkoop*, die zich juist op eene inspectie reis bevonden, hebben zich gehaast, zich herwaarts te begeven.

VLISSINGEN, den 20 December. Heden morgen hadden wij het genoegen met het koninklijk jagt alhier te zien aankomen. Z. K. H. Prins *Hendrik*, kapitein ter zee en kommandant van Zr. Ms. fregat *de Ryn*. Deze vreugde werd vermeerderd door Z. K. H. verschijning op het concert dezer stad, *Euphonia*.

Des morgens had er eene luisterrijke parade op het fregat *de Euredide* plaats, bijgewoond door Zijne Excellentie den Luitenant-Admiraal; bij welke gelegenheid het eerst de admiraalsvlag in de groote top werd geheschen, welke vervolgens door kanonschoten van de ter reede liggende kanonneerboten werd begroet.

Des avonds had er eene pyramidale illuminatie op het water, ter eere dezer gebeurtenis, plaats.

MENGELINGEN.

Port-Natal,

(Yervolg en slot van onze vorige.)

» De boeren en hunne huisgezinnen zijn fatsoenlijk gekleed, en, hoewel kleedingstukken te Natal zeer duur zijn, zijn zij van hun oud kostuum niet afgeweken. Ook zijn zij in hunne godsdienst niet nalatig. Eenigen, zoo als wel bekend is, waren meer dan naam-christenen, voor dat zij de kolonie verlieten, en hunne noodlottige verhuizing heeft hunnen ijver niet doen verlaauwen. Zij hebben aan de Umlasi eene groote hulpkerk gebouwd, en aan den Boschjesmans-Rand eene duurzamere, alwaar de eerwaarde heer *Lindley* thans de dienst waarnemt. Dit is echter niet alles wat over dit onderwerp gezegd kan worden. Veel huisgezinnen, die ik bezocht heb, laten niet af godsdienst in hunne huizen te houden, en eerbiedigen haar niet als eene zaak van gewoonte maar van oefening en genot. Bij mijne aankomst hebben zij mij zeer hartelijk ontvangen en kwamen van alle omliggende streken te zamen, om de eeredienst aan het Umlasi-kamp bij te wonen.

» De inboorlingen, die in groote getalen in dorpen tusschen de emigranten verspreid zijn, zijn een volkomen vrij volk en geen slaven, gelijk men ons, eenigen tijd geleden, omtrent hen heeft willen doen gelooven. De grondbeginselen van vrijheid zijn onder al de emigranten geproclameerd, en de weezen die met den oorlog in hunne handen zijn gevallen, zijn geregeld bij fatsoenlijke lieden geplaatst, waarvan men met eenige redelijke waarschijnlijkheid verwachten kan, dat zij in staat zijn aan den inhoud der met hen gesloten overeenkomst te voldoen. Gedurende mijn verblijf aldaar is eene dier overeenkomsten in mijne handen gevallen, waarvan ik de vrijheid genomen heb eene kopij te maken; zij was van den volgende inhoud:

« Zij het door deze kennelijk, dat *JOHAN PHILIP ZIETSMAN*, landdrost te Pietermaritzburg, op heden heeft verbonden de Zoolah weeskinderen *ZWARTBOOY*, naar gissing 12 jaren, en *KLAAS* oud 8 jaren, onder en bij den heer..., aan deze maatschappij behorende, en onder deze voorwaarde nogtans, dat hij... gehouden en verplicht zij, deze weeskinderen behoorlijk te voorzien met het noodige voedsel en deksel, en bekwaam te maken tot een bestaanbaar zelfsonderhond, en geene mishandeling aan dezelve te plegen, tot een ieder van hen den vollen ouderdom van 25 jaren zal hebben bekomen en bereikt, na welken tijd een ieder van hen het regt zal hebben zich bij iemand anders te mogen verhuuren.

« Hetwelk is doende, enz.
« J. P. ZIETSMAN. »

» De naam van den persoon heb ik weggelaten, dewijl ik niet denk dat ik wel gehandeld zoude hebben de vrijheid te nemen, denzelen in te vullen, zonder zijne toestemming; ook doet dezelve niets ter zake. Wat het document zelf betreft, laat hetzelfde geen twijfel over aangaande de algemeene inrigtingen der emigranten over het onderwerp van slavernij.

» De aard van het bestuur te Natal is republikeinsch. Het bestuur van zaken rust op eene vergadering, bestaande uit 25 leden, jaarlijks gekozen wordende. Zij vergaderen

alle drie maanden, en bij elke zitting wordt een president gekozen. De publieke ambtenaren zijn: drie landdrosten, een kommandant-generaal, een havenmeester, en eenige mindere ambtenaren. De eerst gemelden ontvangen jaarlijkse salarissen van 100 p. st. elk.

» Men is bezig een aantal dorpen op te rigten, maar de plaatsen van eenig tegenwoordig belang zijn Pietermaritzburg, ook Boschjesmans-Rand genoemd, en de Haven. De eerstgemelde plaats is thans beroemd als de zetel des gouvernements, maar dezelve bezit klaarblijkelijk de geschiktheid niet, welke vereischt wordt voor eenen grooten toevloed of groot commercieel belang. Het land te Pietermaritzburg en den omtrek dier plaats is vlak, en door den overvloed van water uit de Boschjesmans-rivier wel geschikt tot landbouwkundige einden, maar deszelfs naakte voorkomen vermindert deszelfs schoonheid, terwijl gebrek aan brandhout, hetwelk aldaar 15 of 20 mijlen in het rond niet te vinden is, hetzelfde altijd heetten moet, eene groote stad of van belang voor den handel te worden.

» De stad bestaat uit omtrent 80 huizen, geen van welke, met uitzondering van 4 of 5, van eenen steijgen aard zijn. Vele kleine gebouwen worden er gebouwd, echter heeft men niet veel doornigt noodig, om te kunnen bemerken, dat dezelve bij zoo vele en zeker betere plaatsen, immer de hoofdstad der kolonie of de algemeene markt des handels kan worden.

» Port-Natal — hebbende de stad zelve geen anderen naam ontvangen — bezit voordeelen boven alle beschrijving. Hare nabijheid aan de baai, haar overvloed van brandhout, zoo wel als van timmerhout; haar onuitputtelijke voorraad van water uit vier rivieren, eene van welke tienmaal meer water heeft, dan noodig is voor de geheele Kaapstad; alles toont het groot belang der plaatselijke ligging aan. Twee dier rivieren ontlasten zich in de baai, en eene derde (de Umlasi) binnen vier mijlen van haren oever. De stroom van deze rivier staat gelijk met die van de Visch-rivier, en kan, door eene rijke en vruchtbare vlakte, naar de tegenwoordige stad en baai worden geleid. De Umingi, welke de natuur schijnt bestemd te hebben om de stad van water te voorzien, kan zonder moeite worden afgeleid, en zal, door slechts een smal kanaal te openen, door de straten loopen met eenen stroom genoeg om aan de meest mogelijke behoefte te voldoen. — In het kort, alles vereenigt zich hier, om een der meest bevolkte en schoonste gelagene steden op de kust van Afrika daar te stellen.

» De bevolking in den omtrek van de baai is reeds aanzienlijk en neemt dagelijks toe, door verhuizingen van verscheidene der Hollandsche ingezetenen van de grenzen. De gretigheid van velen om stukken gronds te bekomen, om op dezelve te bouwen, is een voldoende bewijs voor de spoedige en groote uitbreiding der stad.

« Ik verlijfje, enz. J. ARCHBELL. »

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN. Den 21 December. Sedert den 18 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Door Orion, C. Schumacher, St. Petersburg, wol; Leopold, J. Coppijn, Rotterdam, suiker en thee; Diana, O. Nahmenen Hull, stukgoederen; The City of Edenburg, J. C. Hatt; Princess Victoria, T. Jackson, beide van Londen, met stukgoederen, en passagiers; Catharina, F. Heijenga, Koningsbergen, lijnzaad, Dorothea Margaretha, H. M. Grondahl, Holbeck, rogge.

Voor Straatsburg bestemd:

L'Aigle No 2, G. Paget, Rouaan, ballast.

Voor Gend bestemd:

Harnonic, K. Tragemann, Riga, lijnzaad.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeld:

The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; la Reine, J. B. Janzen, Hull, vlas; Catharina, J. S. C. Bakker, Hull, boenderen; The William, T. Hall, Newcastle, schors; The William, D. Archer, Hull, stukgoederen; The Susan, W. Gilham, Newcastle, ballast; Diana, P. Ehlers, Hamburg, glas en suiker.

— Gisteren is alhier ter reede gekomen Zr. Ms. Stoomjagt de Leeuw, aan welks boord zich Z. K. H. Prins Hendrik bevond.

Mede arriveerde Zr. Ms. Stoomschip Rina, luitenant ter zee Baars, van het Nieuwe Diep, met manschappen.

NEUZEN, den 13. December. De makelaars-sloop, toebehoorende aan de heeren *Steenkamp* en van 't Hoff, heden morgen ten 9 ure van hier vertrekkende, ten einde naar een der in het sas van Neuzen liggende schepen, eene alhier door storm overnachtte sloop, met twee watervaten gevuld, naar het schip te boegseron, trof het navolgende ongeluk:

Na gemelde sloop aan boord bezorgd te hebben, begaf zich de sloop naar een kopschip, hetwelk kwam opzeilen en bestemd was voor Neuzen. De makelaar en de loods werden overgezet, waarop de sloop zich van boord verwijderde en zich begaf naar eene aldaar liggende Belgische

schooner, *L'Eclair*, kaplt. *J. de Neys*, ten einde nog af te wachten of er nog schepen kwamen opzeilen. Aan boord van gemelde schooner bevond zich de kapitein van een der daarbij gelegene schepen, welke aan de alstoen nog in de sloop bevindende loods, *J. van Dykshoorn*, en *A. de Zeeuw*, verzocht om hem met de sloop, die zijkljaar lag, van den schooner, naar deszelfs schip te brengen, hetwelk terstond door hen werd aangenomen. De kapitein begaf zich in de sloop en men stak af, doch nauwelijks op 50 ellen afstands van den schooner, sloeg het zeil verkerd over en de sloop vulde zich zoodanig met water, dat in minder dan eene minuut de sloop weg zonk, met zich nemende den eerstgemelden loods *J. van Dykshoorn*, oud 35 jaren, zonder hem meerder te zien deze brave man laat eene bedroefde en zwakke weduwe met twee kinderen na, te jong om hun verlies te beseffen. Op het zien van dit ongeluk gelukte het kapitein *J. de Neys*, en zijne manschappen, om zich spoedig in hunne sloop te begeven, en is het aan deze menschlievende pogingen van gemelden kapitein en equipage, na groots inspanning, gelukt, genoemden kapitein en den loods *A. de Zeeuw*, te redden, welke met den dood worstelden. Aan wal gebragt zijnde, genoten de geredden alle hulp en bijstand, en werden des avonds ten half vijf ure, door den kapitein in persoon, aan deszelfs echtgenoot en kinderen terug geschonken.

ADVERTENTIEN.

Catholijke Tractaatjes.

De Protestanten hebben, sedert twintig à dertig jaren, in onderscheidene landen, opzettelijk *Tractaat-Genootschappen* opgericht, en verspreiden, door dat middel, duizenden, miljoenen van kleine geschriften, die allen, hetzij regstreeks, of zijdelings, de strakking hebben, om het Catholicismus te bestrijden of te ondermijnen.

Lang is dan ook in den *Godsdiensvriend* en in de *Catholyke Nederlandsche Stemmen*, de wensch geuit, dat in ons vaderland een Catholijk *Tractaat-Genootschap* mogt worden opgericht en vervolgens, dat hier te lande even als in Engeland, eene *Catholyke Associatie* werde tot stand gebragt, die, even als de Engelsche, alles omvatte, en zou kunnen worden genoemd, en die zich zou ook met het verspreiden van doelmatige Catholijke Tractaatjes zou kunnen belasten. — Onze natie schijnt echter voor zulke groote ondernemingen nog niet rijp te wezen...

Intusschen blijft het gratis verspreiden van Catholijke Tractaatjes, in populairen stijl geschreven, niet alleen eene zaak van groot gewigt, maar wordt van dag tot dag dringender noodzakelijk.

Van daar, dat men, onder belofte van medewerking in het opstellen van doelmatige kleine geschriften, door vele kundige mannen gegeven, besloten heeft, om te beproeven, of het gratis verspreiden van Catholijke Tractaatjes niet zou kunnen worden bewerkt, door het gewone middel van teekening; waarmede een aanvang zou kunnen worden gemaakt, zoodra er slechts twee honderd teekenaars deel nemen aan dit plan, op de volgende

VOORWAARDEN:

1. Er zal aan de Teekenaars maandelijks en vrachtr worden afgeleverd, een of twee kleine stukjes, te zamen minste 8 bladzijden klein 8vo. uitmakende, en alz in het jaar, 6 vellen klein 8vo. bedragende.
2. Iedere Teekenaar ontvangt van elk stukje tien exemplaren, en dus zestig vellen in het jaar, om gratis verspreiden.
3. De stukjes zullen op goed velin papier en met duidelijke, nette letter worden gedrukt.
4. De Teekenaars betalen daarvoor in het jaar drie gulden.
5. Bij ieder honderdtal Teekenaars, die boven het gewone deel mogten nemen, zal de teekprijs met vijf en twintig centen voor iedere teekening worden verminderd, tot dat dezelve op een gulden en vijftig cents zal zijn gebragt.
6. Te dien einde zal bij het laatste stukje van ieder jaar de naamlijst der Teekenaars gratis worden gezonden. De uitgave zal geschieden aan het Bureau van de *Catholyke Nederlandsche Stemmen te Grave*. Bij alio solide Boekhandelaren, en aan alio Postkantoren in het Rijk, kan worden ingeteekend tot 25 Januarij 1844. Dezelve genieten daarvoor hetzelfde rabat als op de abonnementen voor de *Catholyke Nederlandsche Stemmen*.

Bij het laatste nummer van ieder jaar zal het montadadelijk moeten worden betaald.

Geene andere dan vrachtvrije brieven en stukken zullen worden aangenomen.

T. Vliissingen, bij C. J. DE SWART.